

3. http://www.CareerCast.com/career_news/Keys_to_a_Great_Corporate_Culture/Part2TalentManagement
4. http://www.towersperrin.com/tp_getwebcachedoc_country=global&webc=HRS_GBR_2008_200805_CaseStudy_may08_CULTURE_OF_OPERATING_EFFICIENCY

УДК 338.439

ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Даценко Н.М., НУБіП України м. Ніжин, Україна

Ринкова інфраструктура представляє собою сукупність об'єктів та інституційних структур, що забезпечують формування матеріальних, фінансових та інформаційних зв'язків між суб'єктами ринку. Ринкова інфраструктура об'єднує сфери виробництва, обігу та споживання в єдиний ланцюг, забезпечує прискорення обігу матеріальних, фінансових та інформаційних потоків в економіці, сприяє підвищенню ефективності суспільного розвитку.

Сучасна інфраструктура регіональних продовольчих ринків України перебуває поки що лише на стадії формування. Припинила існування централізована система заготівель сільськогосподарської продукції, ринкові умови потребують якісно нових підходів до розбудови інфраструктури. Актуальним завданням є формування та розвиток інфраструктури продовольчого ринку з урахуванням балансу інтересів усіх учасників процесу товаропросування агропродовольчої продукції. Інфраструктурне забезпечення регіонального ринку продовольства охоплює складну організаційно-економічну систему, основними елементами якої є галузі гуртової і роздрібної торгівлі, техніко-технологічного забезпечення, кредитування і страхування, інформаційного і правового обслуговування, що функціонують у соціально-економічному середовищі будь-якого регіону. Суттєві особливості розвитку ринкової інфраструктури продовольчого ринку регіонального рівня впливають із сезонного характеру виробництва продовольства. Зокрема, сезонність виробництва сільськогосподарської продукції призводить до нерівномірного навантаження на окремі елементи інфраструктури. Так, наприклад, заготівельні підприємства за короткий період часу мають забезпечити закупівлю значних обсягів продукції рослинництва. Крім того, невідповідність у часі процесів виробництва і споживання продовольчої продукції обумовлює необхідність розвитку складського і холодильного господарства для зберігання великих партій агропродовольчої продукції.

Господарське значення елементів інфраструктури регіонального продовольчого ринку найкраще проявляється у функціях, які вони виконують, найважливішими з яких варто вважати:

- сприяння прискоренню руху сільськогосподарської і продовольчої продукції від товаровиробника до кінцевого споживача;
- встановлення кількісних пропорцій у структурі попиту і пропозиції продовольства;
- зниження рівня ризику у процесі укладання угод купівлі-продажу агропродовольчої продукції завдяки різним видам страхування, аудиторській діяльності, консалтинговим, сертифікаційним послугам тощо.

Важлива роль в організації продовольчого ринку належить біржам – інституціям ринкової інфраструктури, покликаним виконувати функцію генераторів ринкових цін, вважаємо за доцільне зазначити, що ринкова інфраструктура має генерувати цінові сигнали як результат взаємодії попиту і пропозиції. І чим точніше ціни відображатимуть взаємодію попиту і пропозиції, тим точнішими будуть управлінські рішення, які приймаються суб'єктами ринкових відносин. У світовій практиці товарні біржі є класичною структурою узгодження попиту і пропозиції та визначення репрезентативних і реальних ринкових цін, навколо яких вибудовується переважна частка господарських взаємозв'язків.

Станом на 1 жовтня 2011р. в області здійснювали практичну діяльність 3 біржі, ними було проведено 19 торгів.

Для продажу на біржах було запропоновано товарів та послуг на 238,4 млн.грн. За результатами біржових торгів укладено 2139 угод.

Біржовий обіг, який визначено в цінах, що склалися на момент укладання угод, на реалізовані товари (без податку на додану вартість), становив 225,9 млн.грн. Основними біржовими товарами у регіоні були продукція рослинництва, лісоматеріали, деревина та вироби з деревини. Сучасний біржовий механізм має всебічно сприяти встановленню господарських зв'язків між виробниками та споживачами аграрної продукції; залучати до біржових торгів товарні партії сільгосппродукції, необхідні для забезпечення сільськогосподарських підприємств; створювати умови для укладання угод; формувати ринкові ціни на продукцію, які відбивають реальний рівень попиту та пропозиції.

Сфера діяльності товарної біржі, як правило охоплює міжрегіональний, національний і міжнародний ринки. У зв'язку з цим на регіональному рівні основну роль мають відігравати елементи інфраструктури нижчого рівня – агроторгові дома, оптові ринки, тощо. Метою створення агроторгових домів є формування ринкового середовища, шляхом розвитку товарно-грошових відносин, більш вигідної реалізації виробленої продукції і поліпшення матеріально-технічного постачання агропромислових товаровиробників. Ці ринкові інституції функціонують, як правило, на районному чи регіональному рівні, виступаючи по суті проміжною ланкою між товаровиробником і системою аграрних бірж у процесах збуту виробленої продукції і матеріально-технічного постачання. Основою для виробництва продовольства залишається сільськогосподарська галузь. Станом на 1 липня 2010 р. у сільському господарстві Чернігівської області налічувалося 1031 сільськогосподарських підприємства, з них фермерські господарства становили 472 (45,8%), господарські товариства – 304 (29,5%), приватні підприємства – 143 (13,9%), виробничі кооперативи – 40 (3,9%), підприємства інших форм господарювання – 63 (6,1%), незначна частка державних підприємств – 9 (0,8%)[3]. Зміни, що відбуваються у системі реалізації продукції сільськогосподарськими підприємствами Чернігівської області, характеризують дані таблиці 2. У структурі збуту зернових культур частка реалізації переробним підприємствам у 1990 р. становила 73,4%, населенню – 24,8%, на ринку – 1,8%, у 2010 р. відбулися суттєві зміни у каналах реалізації зернових культур, так переробним підприємствам продавали 2,8%, на ринку – 4,5%, населенню – 0,8%, за іншими каналами – 91,9%. Змінилася структура реалізації олійних культур у 1990 р. частка реалізації переробним підприємствам становила 100%, а у 2010 році переробним підприємствам реалізовували 5,3%, на ринку – 3,0%, за іншими каналами – 91,7%.

Таким чином, інфраструктура продовольчого ринку є однією з основних передумов його стабільного функціонування. Розвиток інфраструктури є неможливим без підвищення ефективності діяльності окремих інфраструктурних елементів. Перспектива подальших наукових пошуків має бути спрямована на поглиблення досліджень окремих чинників впливу на формування інфраструктурного забезпечення продовольчих ринків на рівні окремого регіону.

Література: 1. Белявцев М. І. Оптові продовольчі ринки в комплексі інфраструктури товарного ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com.ua/marketing/optovi_prodogolchi_rinki_kompleksi_infrastrukturi_tovar_nogo_rinku 2. Белявцев М. І. Інфраструктура товарного ринку / М. І. Белявцев. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 416 с. 3. Статистичний щорічник Чернігівщина за 2010 рік / за ред. Д. І. Ашихміної. – Чернігів : головне управління статистики у Чернігівській області, 2011. – С. 113-114.

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У КОНТЕКСТІ ОСМИСЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Двигун С.М., АМУ, м. Київ, Україна

Теоретико-методологічні аспекти проблеми розвитку системи державного управління у сфері зовнішньоторговельної діяльності та визначення механізмів їх реалізації вимагають розробки науково обґрунтованої Концепції розвитку зовнішньоторговельної політики у контексті осмислення реальних економічних процесів, пов'язаних з необхідністю забезпечення